

Jämställdhetsbudgetering del 2: Analys och åtgärder

Forum Jämställdhet 2020, Jönköping

Torsdag 6 februari, 11.00-12.00

Sveriges Kvinnolobbys arbete med budgetgranskning

- Granskat regeringens budget ur ett jämställdhetsperspektiv i över 10 års tid.
- Erbjuder jämställdhetsgranskningar av budgetar och andra strategidokument samt temadagar, konferenser och utbildningar inom jämställdhetsbudgetering.
- Arrangerar årligen Sveriges största jämställdhetskonferens – Forum Jämställdhet, där jämställdhetsbudgetering alltid är ett viktigt tema.

Viktiga utgångspunkter

- Jämställdhet = Jämlikhet mellan könen. Ett samhällstillstånd, d.v.s. utöver icke-diskriminering och mänskliga rättigheter.
- Kön = Juridiskt kön, d.v.s. kvinnor och män, flickor och pojkar.
- Utgå från jämställdhet och anlägg andra relevanta perspektiv. Jämställdhet hjälper dig att upptäcka andra snedfördelningar.
- Jämställdhetsintegrering i alla delar av alla processer gör det bl.a. att möjligt att identifiera, analysera och åtgärda orättvis fördelning av resurser. Då bidrar jämställdhet till att förbättra den ordinarie verksamheten, istället för att bli ett sidoprojekt.
- De jämställdhetspolitiska målen hjälper dig att vässa analysen som grund för mål och indikatorer.

Och det behövs!

4 GOD UTBILDNING FÖR ALLA

4.1 Säkerställa att alla flickor och pojkar fullbordar avgiftsfri och likvärdig grundskole- och gymnasieutbildning av god kvalitet som leder till relevanta och ändamålsenliga kunskaper.

4.2 Säkerställa att alla flickor och pojkar har tillgång till förskola av god kvalitet som ger omvårdnad och förbereder dem för att börja grundskolan.

flickor och kvinnor med autism

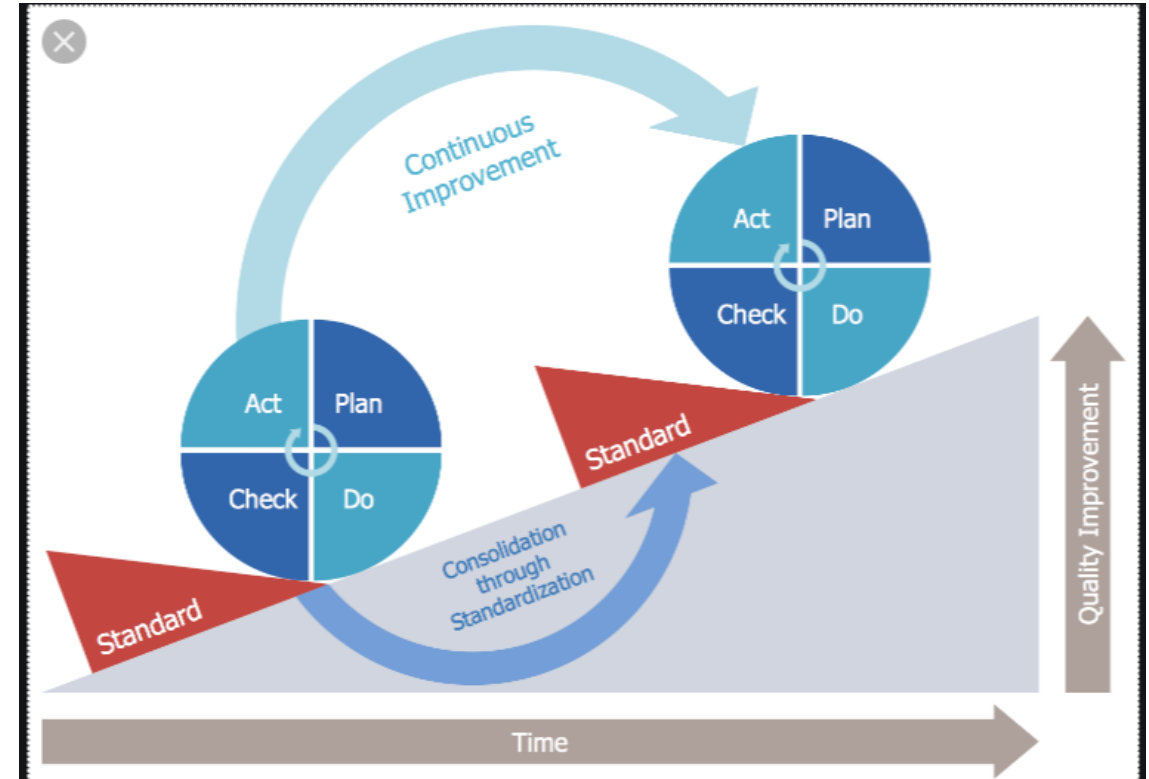
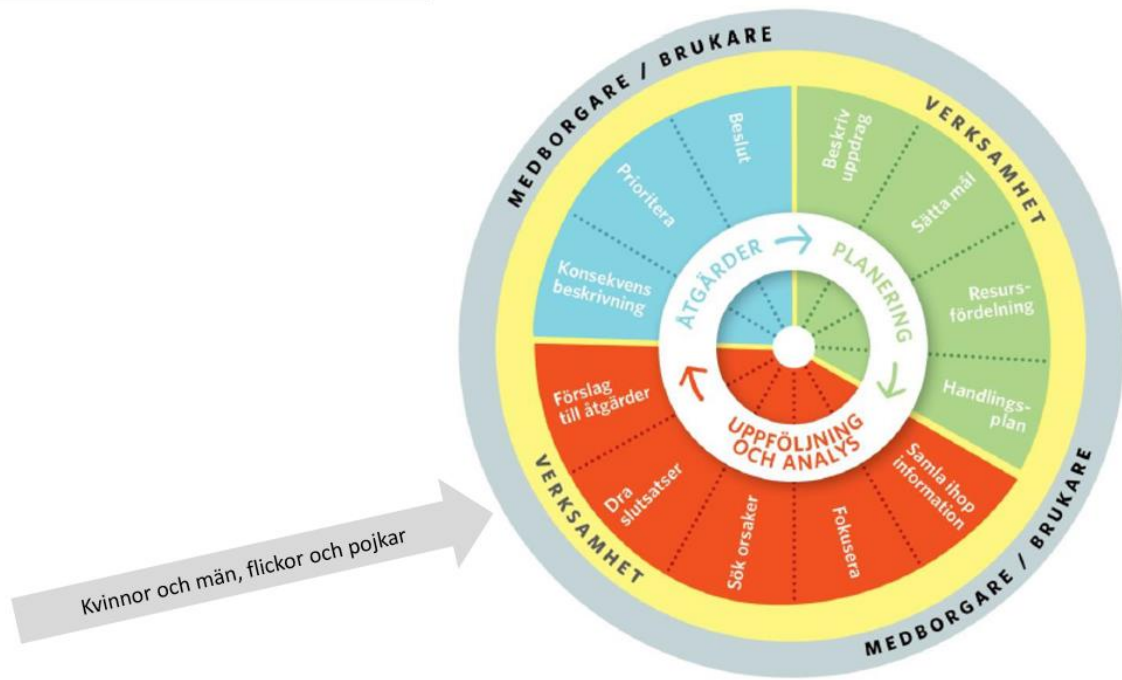
Pojkar har ett större
symboliskt värde än vad flickor har.

Den hemska sanningen: flickor har
inte ens varit värda att undersöka.

Svenny Kopp

<https://urskola.se/Produkter/209679-UR-Samtiden-Flickor-och-kvinnor-med-autism-Flickor-med-autism-del-1>

Jämställdhetsbudgetering – grund för kvalitets- och verksamhetsutveckling

Analysera ▶ Styra (verksamhet och resurser) ▶ Leda ▶ Förbättra ▶ Följa upp

Förutsättningar

- Att arbetet är integrerat - utförs av ordinarie funktioner och finns i ordinarie anvisningar.
- Tydlig efterfrågan från ledningen på alla nivåer.
- Att politiken beställer – så att förvaltningen levererar.
- Styrnings- och uppföljningssystem som stöd:
Ställ krav på leverantörerna!

Könsuppdelad statistik förbättrar analysen!

Kommunen Gladköping har ett mål att öka tryggheten i kommunen.

Kommunens mål

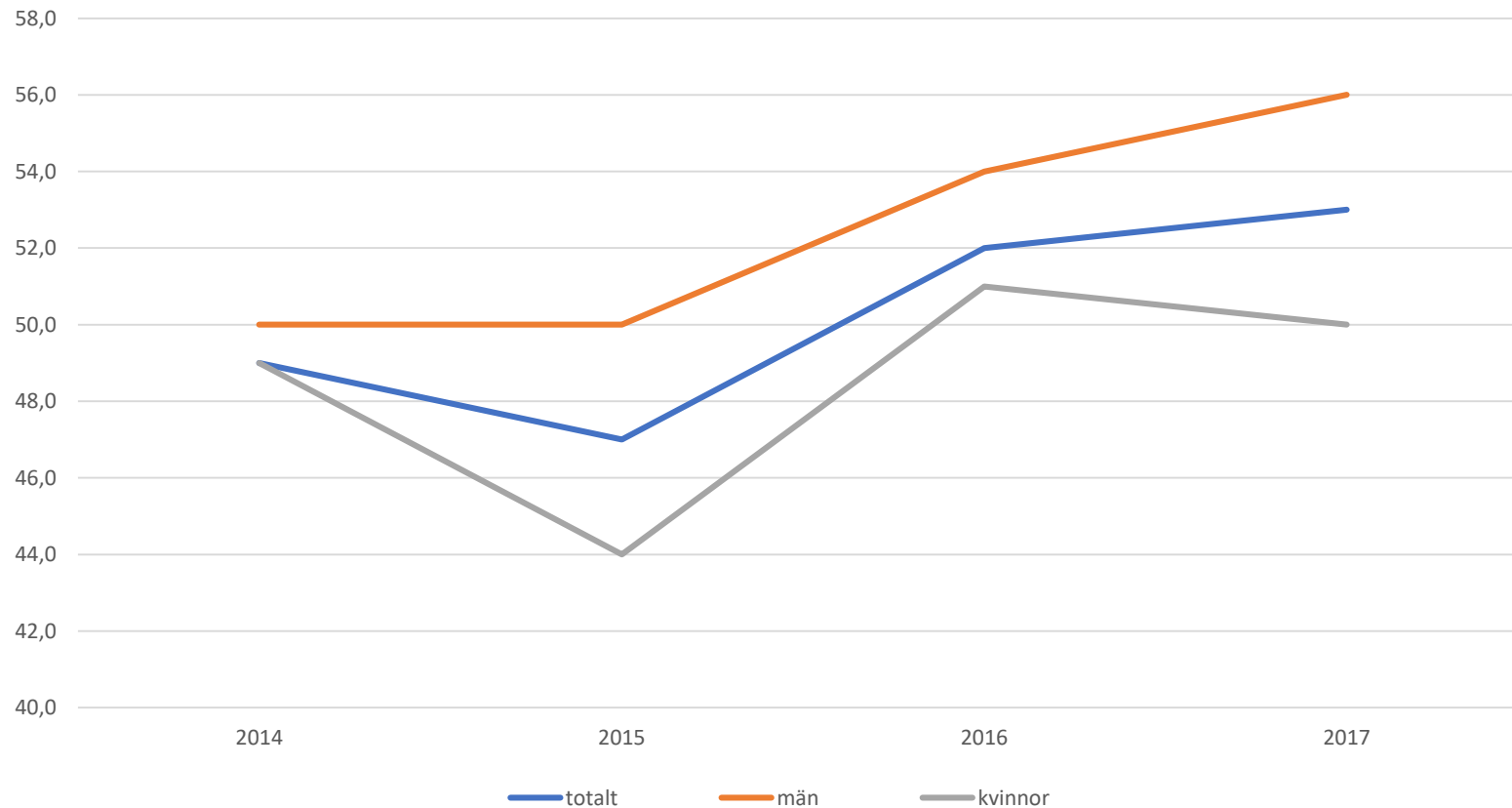
”Kommuninvånarna ska vara trygga”

Kommunen får grönt ljus i årsredovisningen:

Trygghetsindex ökat från 52 till 53. Något färre anmälda stölder och våldsbrott.

Hur såg det ut med könsuppdelade indikatorer?

Trygghetsindex- könsuppdelad

Indexet bestod av följande variabler:

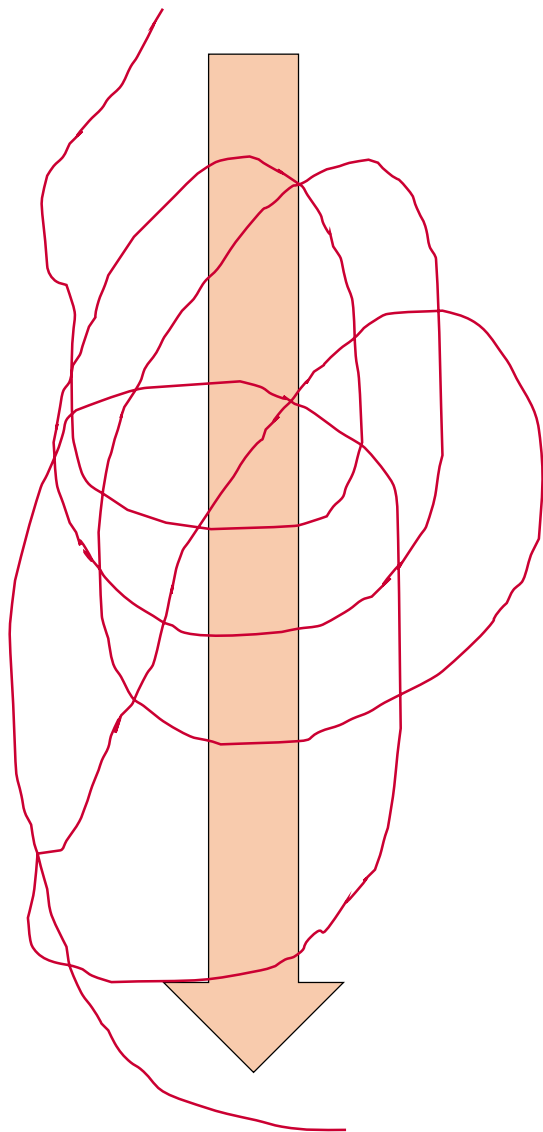
**Hur tryggt och säkert du kan vistas utomhus på kvällar och nätter?*

**Hur trygg och säker du kan känna dig mot hot, rån och misshandel?*

**Hur trygg och säker du kan känna dig mot inbrott i hemmet?*

*Ett nedbrutet index visade att skillnaden var störst när det gällde tryggheten att vistas utomhus.

RKA:s jämställdhetsintegrerade modell för att analysera verksamhetens resultat

- Samla information
 - Nationell statistik
 - Verksamhetssystem
 - Brukarsynpunkter
 - Medarbetarförslag
- Fokusera
 - Identifiera avvikelser
 - Gör jämförelser
 - Är avvikelser ett problem?
- Sök orsaker
 - Granska statistiken
 - Föreslå orsaker
 - Gör jämförelser
- Dra slutsatser
 - Avfärda myter
 - Vad vet vi och vad tror vi?
 - Sök mönster och samband
- Föreslå åtgärder
 - Bedöm effekter och resurser
 - Prioritera och besluta

Varför är färre nyanlända kvinnor i jobb efter etableringen?

Hur ser det ut?

- Utrikes födda kvinnor har hög arbetslöshet och kvinnor som genomgår Arbetsförmedlingens etableringsprogram är mer sällan i arbete eller studier efteråt. Den här siffran finns nedbruten i kolada för varje kommun.

Varför?

- **Bakgrundsorsaker:** Fler kvinnor i gruppen med kort utbildning (men också fler högutbildade), traditionella könsroller, ex. kvinnor tar större ansvar för hem och barn eller förväntas inte jobba.
- **Kommunens/myndighetens service:** Arbetsförmedlingen och kommunerna erbjuder nyanlända kvinnor mindre omfattande och mindre relevanta arbetsmarknadsinsatser jämfört med nyanlända män. Detta går inte att härleda endast till bakgrundsorsakerna utan beror också på antaganden om kvinnor och män och prioriteringar.

Går det att förändra?

Könsuppdelade mål och indikatorer: Arbetsförmedlingen använder könsuppdelad statistik i uppföljning och mål. Det ger en väldigt bra och viktig kunskapsgrund för analysen och är helt avgörande för att förändra.

Men målen siktar lågt när det gäller jämställdhet och fortfarande saknas effektiva insatser.

Exempel på insatser:

- Öronmärk/sätt upp mål för att exempelvis hälften av platserna i en insats ska fördelas till kvinnor.
- Rikta insatser till kvinnodominerade branscher och sektorer och arbeta för att bryta könssegregering på sikt.
- Bygg in jämställdhetsperspektiv i handläggning för att undvika att beslut fattas på grund av stereotypa antaganden om kön.
- Anpassa förutsättningarna efter kvinnors verklighet, men var uppmärksam på "särlosningar".

Jämställdhetsbudgetering = ”omfördela i det befintliga på ett specifikt sätt”

Övergripande nivå, t.ex. socialnämnd

Resursfördelning på aggregerad nivå – då behövs SMARTa jämställdhetsintegrerade mål och uppföljning.

På verksamhetsnivå

- Omfördelning av personella resurser och pengar
- Nya arbetssätt:
 - Ändrade rutiner för handläggning för att bedöma kvinnors och mäns behov av insatser likvärdigt)
 - Ändra förutsättningar eller innehåll i verksamheten för att nå andra målgrupper

Analysera ► Styra (verksamhet och resurser) ► Leda ► Förbättra ► Följa upp

Vad behöver ni göra?

Välj en verksamhet med ojämsställda resultat (i någon av era organisationer):

- 1. Saknar ni någon analys kopplat till resultat och resursfördelning?**
I så fall: vilka analyser behöver ni göra?
- 2. Behöver styrningen förtydligas?**
 - Ge förslag på övergripande mål och uppföljning för att styra verksamheten
 - Vilka möjligheter ser du att omfördela resurser på olika nivåer? Ge konkreta exempel
- 3. Vilken ledning krävs (på olika nivåer) för att genomföra denna omfördelning?**
- 4. Finns ett systematiskt arbete med kvalitets- och verksamhetsutveckling?**
I så fall: vad krävs för att jämställdhetsförbättringar ska bli en del av det?
- 5. Vilken uppföljning finns av resultat och resurser?**
Vad krävs för att den genomgående ska göras könsuppdelat?

Vill ni ha stöd i ert arbete?

Boka en utbildning eller granskning. Maila info@forumjamstalldhet.se

Lycka till!